

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 glid. 50 kr., za pol leta 1 glid. 30 kr., za četrta leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroška ulica št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Urnava zemljiškega davka.

Mariborska kmetijska podružnica zborovala je v nedeljo 13. prosinca. Udeležba od strani njenih udov, kakor tudi došlih gostov je bila mnogobrojna. Na dnevnem redu je bilo med drugim tudi predavanje deželnega in državnega poslanca g. Franca Robiča o urnavi davčnega katastra, katera se ima letos vsiti. Gospod poslanec, kateri je sam posestnik in žalostne razmere kmečkega stanu zadnjih let predobro pozna, je blizu tako-le govoril:

Točka 1. postave od 7. junija 1881 je določila glavno svoto zemljiškega davka s 37 $\frac{1}{2}$ milijona gold. in na tej podlagi se ima letos zemljiški davek uravnati. Akoravno imenovane svote finančni minister v 15 letih nobeno leto ni dosegel, vendar se je trdno držal. Pri urnavi katastra se bode prvič oziralo na parcele, katere so se v teku slednjih 15 let po kulturi spremenile, t. j. ako je posestnik gozd v njivo, vinograd v pašnik itd. predelal. Popravile se bodo drugi očitne nerazmernosti zaradi čistega doneska pri posameznih kulturah. Tako se je čisti donesek od orala njive na Štajarskem leta 1880. povprek določil s 6 glid. 5 kr., kar pa za sedaj, ko je cena žitu jako padla, ne more mero dajno biti. Popravile se bodo tretjič zmote in velike napake, katere so se pri uvrstjenju posameznih kultur v dobrotne rede pokazale. Naši vinogradi še so po letu 1880. dobro rodili in dajali zlahko kapljico, katera se je za lep denar lahko spečala. Bili so uvrstjeni v 1., 2., 3. itd. dobrotni red, kakor je bila zemlja bolj ali manj za vinograd sposobna in nje lega primerna. Ali slednja leta so naši vinogradi kljub dobremu obdelovanju vedno bolj pešali; niso nam dajali več dobička, ampak bili so težka butara, katere bi se marsikateri vinogradnik bil rad znebil. K izmolzi zemlji so se pridružile še druge uime, peronospora in trtna uš, katere nam že itak pičli pridelek še bolj skvarijo. Prejšnji dobrotni redi tedaj za naše vinograde ne morejo dalje veljati.

Deželna komisija, pečajoča se z urnavo katastra, imela je v začetku samo 10 udov. Ker pa so razmere na zgornjem, srednjem in spodnjem Štajarskem jako različne, predlagal sem, naj se število udov za dva pomnoži ter štirje vzamejo iz prvega, štirje iz drugega in štirje iz tretjega dela, kar je tudi obveljalo. Urnava katastra se prične, kakor je že bilo omenjeno, v teku leta 1895. v vseh kronovinah istočasno ter se ima nadalje v šestih mesecih dognati. Leta 1896. se bode urnava pregledala in od leta 1897. začeni se bode davek po novi urnavi pobiral.

V obče smemo z omenjeno postavo zadovoljni biti, ako se modro izvede, ker se nam nove cinitve zemljišč zaradi velikih stroškov (stara cinitva od leta 1873—1883 je stala 32 milijonov goldinarjev) ni na-

djati. Ž njo se bodo mnoge krivice odpravile, težka bremena davkoplačevalcev zljajšala. Človek res strmi, ako bere graško tetko, štev. 6. od leta 1895., v kateri neki strokovnjak, tako ga ona imenuje, piše, kakor da bi bilo zaradi davčnega katastra pri nas vse v redu in davek med posameznike najpravičnejše razdeljen. Najbrž se je on z omenjenim člankom hotel vladi oglasiti, naj bi ga ona za uda pregledovalne komisije imenovala! Pred komisijo s takimi udi nas Bog varuj! Da se davkoplačevalcem, posestnikom zemljišč hudo godi, je najboljši dokaz to, ker se je od leta 1868—1892. razprodalo na Štajarskem 16.122 posestev, na katerih je bilo 69 milj. goldinarjev vknjiženega dolga. Dobili so za nje nekaj čez 34 milijonov, tako, da je nad polovico dolga ostalo nepokritega. Vedno se bere in sliši: »Poljedelstvu in kmetu se mora pomagati!« kadar pa se zato priložnost ponuja, pa na oba pozabijo.

Letos se bode pri nas upeljal osebni dohodninski davek, od katerega finančni minister veliko pričakuje. On hoče pozneje zemljiški davek za 10 %, da, ako okoliščine dopusté, celo za 15 % skrčiti, da bode potem zemljiški davek samo znašal nekaj čez 32 milijonov goldinarjev. Žalibog, da že pri letošnji urnavi katastra ni take volje! Je pač res: »Brez dobička ni škode«.

Moravski.

Iz deželnega zbora.

(Izvirno poročilo.)

O delovanju deželnega zbora dosihdob nisem poročal, ker ni bilo materijala. Pri stranki slovenski in nemški konservativni ni se zgodila nobena prememba; vsi stari zastopniki so spet zavzeli svoje prostore.

Nemškoliberalna stranka je zgubila od zadnjega sem Julija Pfrimer iz Maribora, kateri ni bil po talentu, pač pa vsled svojega premoženja upliven. Slovenci za njim ne žalujemo, ker nas je črtil in preganjal, tjer-koli mu je to bilo mogoče. Mož je prišel iz Nemčije k nam; govori se, da z majhnim imetjem; trgoval je večinoma s Slovenci in si toliko pripravil, da je umrl kot bogataš! Da, hvaležnost, o kje si doma?

Nemcem pa je umrl v minolem letu eden stebrov, to je dr. Heilsberg. Ta mož je bil faktično voditelj nemške stranke. Umrl je slednjič še nemški poslanec veleposestnik dr. Bayer. Tudi ta dva bila sta oba odločna nasprotnika Slovencev, ta vkljub svoji starosti še strastnejši, kakor oni mlajši. Kaki bodo nasledniki teh poslancev, to bode pokazala še le bodočnost. Med temi nasledniki nahaja se tudi Oskar pl. Rodolich iz Radgone, mož, kateri pride s Slovenci gotovo dosti v